

ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epidemiológiai Információs Hetilap

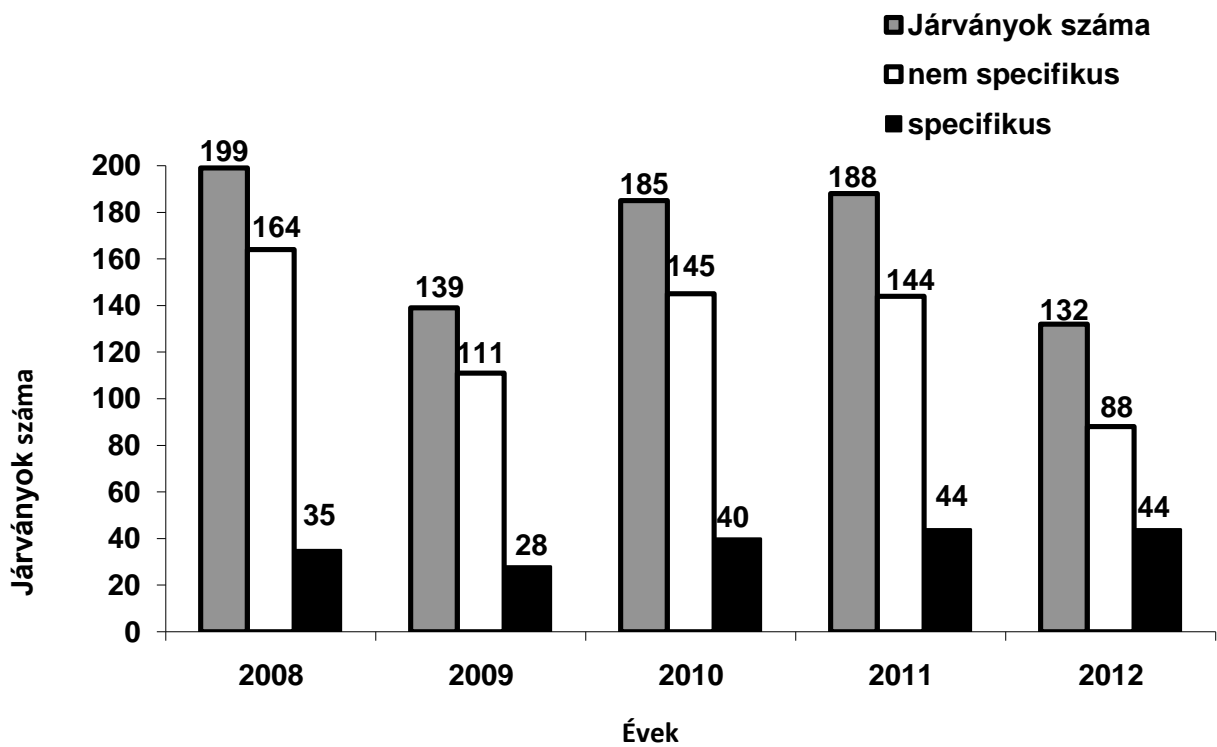
Nosocomialis járványok Magyarország, 2012	133
Tájékoztatás szakmai továbbképzésről	137
Helyesbítés	139
Fertőző betegségek adatai	140

HAZAI INFORMÁCIÓ

NOSOCOMIALIS JÁRVÁNYOK – MAGYARORSZÁG, 2012

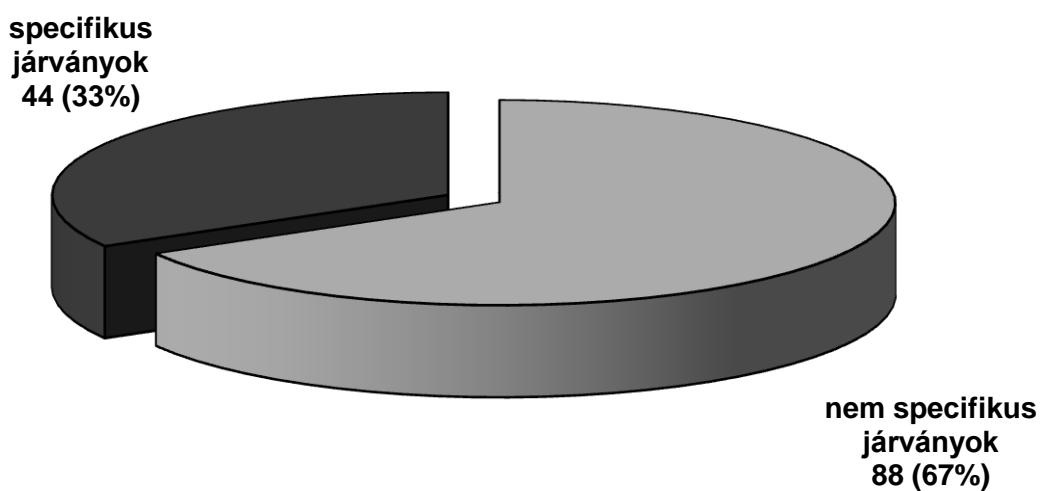
Az aktív fekvőbeteg-ellátó intézményekre kidolgozott Nemzeti Nosocomialis Surveillance Rendszer egyik kötelező modulja a nosocomialis (kórházi) járványok jelentése. Az elmúlt évben a fekvőbeteg-ellátó intézetek a járvány jelentés modulba 132 járványt jelentettek, 56 járvánnyal kevesebbet, mint 2011-ben. A jelentett járványok **67%-a** (88) kórházon kívüli közösségekben is előforduló ún. **nem specifikus járvány volt**, míg a kifejezetten, csupán kórházi körülmények között előforduló járványok, az ún. specifikus, jelentett járványok aránya 33% (44) volt (**1.sz. ábra**). A 2012-ben jelentett specifikus járványok száma megegyezett a 2011-ben jelentett specifikus járványok számával. A specifikus és nem specifikus bejelentett járványok aránya (egyharmad/ kétharmad) évek óta változatlan (**2.sz.ábra**). A nem specifikus járványok zöme (80) enterális volt. Az enterális járványok 69%-át (55) calicivírus okozta, a 7 járvány kórokozója rotavírus, 1 járványé rota- és calicivírus volt; 17 enterális járvány kórokozója ismeretlen maradt. Az ismeretlen eredetű járványok kórlefolyása alapján feltételezhető e járványok virális eredete is. 2012-ben bakteriális eredetű enterális járványról nem történt bejelentés. Az enterális járványok mellett 6 légúti (1 AH3N2 influenza, 4 influenzaszerű, 1 ismeretlen eredetű légúti) és 2 egyéb (scabies) járvány került bejelentésre. A 44 specifikus járvány kórformái az alábbiak voltak: 21 enterális (CDI), 6 véráramfertőzés, 2 sebfertőzés, 2 pneumonia, 13 kevert kórforma (**1.sz.táblázat**).

**A nosocomialis járványok számának alakulása
Magyarország, 2008-2012**

2. sz. ábra

**A nosocomialis járványok megoszlása 2012-ben
(132 járvány)**

1.sz. táblázat

A nosocomialis járványokban megbetegedettek és meghaltak száma
Magyarország, 2012

	Nem specifikus járványok			Specifikus járványok						Összesen
	enterális	légúti	egyéb	véráram- fertőzés	seb- fertőzés	pneu- mónia	CDI enteritis	húgyúti fertőzés	kevert kórforma*	
Járványok	80	6	2	6	2	2	21	0	13	132
Betegek	1 580	197	24	23	7	11	156	0	41	2 039
Meghaltak	0	0	0	5	0	0	6	0	5	16

*kevert kórfomájú járványok megoszlása:

- 3 véráramfertőzés és pneumónia
- 2 véráram- és sebfertőzés
- 2 véráram-, sebfertőzés és pneumónia
- 1 véráram- és húgyúti fertőzés
- 1 sebfertőzés és bronchitis
- 1 pneumónia és húgyúti fertőzés
- 1 seb-, húgyúti-, epeút- és bőr-lágyrész fertőzés
- 1 véráram-, húgyúti fertőzés, meningitis és pneumónia
- 1 véráram-, seb-, húgyúti fertőzés és meningitis

A specifikus járványok kórokozói *C.difficile* (21) és multirezisztens kórokozók (MRSA – 1, MKLE – 5, VRE – 2 és MACI – 12) voltak. 2 járvány kórokozója *Klebsiella pneumoniae*, egy járványé coagulase-negatív *Staphylococcus* (CNS) volt. A járványok során összesen 2 039 fertőzés (1 881 ápolat, 158 egészségügyi dolgozó) vált ismertté. A legtöbb ápolat a nem specifikus és specifikus enterális járványok során fertőződött (1 275). Dolgozói megbetegedéseket a virális enterális és scabies járványok során regisztráltak (158). A calicivírus-járványok során a dolgozók érintettsége 12% volt. A jelentett járványok során 16 ápolat meghalt. Halálozás csak a specifikus járványok során történt; a megbetegedettek 6,7%-a (6 ápolat CDI-, 5 ápolat MACI-, 4 pedig VRE-járvány során) hunyt el. A nem specifikus kórházi járványok zöme nem manuális (belgyógyászat, krónikus belgyógyászat, rehabilitáció, ápolás, pszichiátria) osztályon alakult ki; a specifikus járványok kialakulásának helyéül a járványok felében (CDI, VRE) nem manuális osztályok (belgyógyászat, krónikus belgyógyászat, ideggyógyászat, stroke, ápolási osztály, pszichiátria, onkológia) szolgáltak. A specifikus járványok 30%-a (17 járvány) intenzív terápiás osztályokon, 6%-a (3 járvány) koraszülött osztályon, 14%-a (8 járvány) manuális osztályokon (sebészet, traumatológia, urológia) alakult ki. A nem specifikus és a specifikus járványok terjedési módja kontakt volt. A járványok **kórokozóinak kontakt terjedését az izolációs lehetőségek hiánya, a védőeszközök és kézhigiénés hiányosságok valamint a személyzet elégtelen száma segítette elő.** A nem specifikus járványok kétharmadában (64 járvány), a specifikus járványok több mint felében a fertőző forrás ismeretlen maradt.

Összefoglalás/következtetések

A jelentett járványok számának csökkenése nem jelenti az infekciókontroll javulását, a járvány-megelőzés hatékonyságának növekedését.

A Gram-negatív multirezisztens kórokozók és *C.difficile* által okozott fertőzések súlyos problémát jelentenek a kórházakban; a sporadikus fertőzések az elkülönítés, a védőeszközök, a kézhigiéne és a személyzeti hiányok miatt gyakran járványos formában jelentkeznek a fekvőbeteg-ellátó intézményekben.

Az influenza/influenzaszerű nosocomialis járványok megelőzhetőek lennének az idős, krónikus betegek és a **személyzet influenza elleni védőoltásaival.**

A járvány-kivizsgálás nem megfelelő voltára utal, hogy a járványok többségében a fertőző forrás ismeretlen maradt.

**A tájékoztatást adta: Dr. Böröcz Karolina osztályvezető főorvos
OEK Kórházi járványügyi osztály**

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSRŐL

**Az Országos Epidemiológiai Központ
Kórházi járványügyi osztályának**

„Dialízissel összefüggő események surveillance-a” c. továbbképzése

Ideje: I. csoport: **2013. április 24.** 10:00 óra

II. csoport: **2013. május 9.** 10:00 óra

III. csoport: **2013. május 28.** 10:00 óra

Helye: Országos Epidemiológiai Központ Könyvtár
Budapest IX., Gyáli út 2-6. B épület II. emelet

Regisztráció: 9:30-10:00

Jelentkezési határidő: **2013. április 15.**

Részvételi díj: **10.000 Ft**

A továbbképzés **orvosok számára akkreditált, értéke 10 pont.**

A szakdolgozói akkreditálás és pontérték-megállapítás az alábbi szakmacsoportok részére folyamatban van:

1. Felnőtt ápolás és gondozás;
2. Gyermekegészségügy és gondozás;
3. Sürgősségi ellátás;
13. Közegészségügy és népegészségügy;
14. Egészségügyi menedzsment

Orvosok számára az alábbi szakképesítésekhez szabadon választható szakmai pontszámként kerül jóváírásra:

Szakképesítések:

1. megelőző orvostan és népegészségügy
2. nephrológia

Amennyiben a résztvevő nem rendelkezik a felsorolt szakképesítések valamelyikével, annak szabadon választható tanfolyami pontszámként kerül elismerésre.

Jelentkezési lap letölthető az OEK honlapjának (www.oek.hu) Rendezvények menüpontjából.

P R O G R A M

1. **Bevezetés a dialízissel összefüggő események surveillance-ába**
(Jogsabályi háttér, új jelentési kötelezettség és módszertani levél,
OSZIR NNSR, nemzetközi példák)

Előadó: **Dr. Böröcz Karolina** osztályvezető főorvos

2. **A dialízissel összefüggő események surveillance-ának hazai protokollja**

Előadó: **Dr. Hajdu Ágnes** epidemiológus szakorvos

3. **Esettanulmányok**

Előadók: **Dr. Böröcz Karolina, Dr. Hajdu Ágnes, Veress István**
koordinátor,

Dr. Dolgos Szilveszter Ph.D., szakorvos

12:15-13:00 SZÜNET

4. **Az Országos Szakmai Információs Rendszer (OSZIR)**

Előadó: **Veress István**

5. **A dialízissel összefüggő események bejelentése az OSZIR-ba**
(számítógépes gyakorlat)

Előadók: **Dr. Hajdu Ágnes, Veress István**

6. **A hazai gyakorlatban felmerülő lehetséges problémák és megoldások**

Előadók: **Dr. Böröcz Karolina, Dr. Hajdu Ágnes, Veress István,**
Dr. Dolgos Szilveszter

16:00-16:30 Értékelés, kurzus zárása

A megfelelő technikai feltételek biztosítása érdekében **a továbbképzés résztvevőinek számát 20 főben limitáljuk, jelentkezési sorrendben.** A jelentkezést a részvételi díj befizetésével tekintjük véglegesnek.

A továbbképzésre **az Oftex portálon vagy az Országos Epidemiológiai Központ kapcsolattartójánál lehet jelentkezni 2013. április 15-ig** a kitöltött jelentkezési lap megküldésével.

A részvételi díj befizetésének határideje 2013. április 17. A befizetésről szóló bizonylatot kérjük a továbbképzés megkezdése előtt bemutatni a képzés helyszínén.

Tanfolyamszervező, a továbbképzés szakmai vezetője:

Dr. Böröcz Karolina osztályvezető főorvos Tel.: (1) 476-1178

Kapcsolattartó: Hadamcsikné Nagy-Zombori Judit oktatási ügyintéző

Tel.: (1) 476-1100/2100; Fax: (1) 476-1223; e-mail: oktatas@oek.antsz.hu

HELYESBÍTÉS

Az Epinfo 2013. évi 10. számának 101. oldalán szerkesztési hiba miatt téves táblázat jelent meg, melyért elnézést kér a szerkesztőség. A helyes táblázatot itt közöljük.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgy hónapban rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current month in Hungary (+)

Terület	Legionel- losis	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór	Listeriosis	Leptospirosis	Ornithosis	Tularemia	Toxoplasmosis
Budapest	-	1	-	-	1	3	1	-	-	4
Baranya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	-	1	-	2	2	-	-	-	-	2
Békés	-	-	1	1	1	-	-	1	-	1
Borsod-A.-Z.	-	6	-	2	2	-	-	-	-	-
Csongrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fejér	-	1	-	-	8	-	-	-	-	1
Győr-M.-S.	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1
Hajdú-Bihar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Heves	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Komárom-E.	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Nógrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pest	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1
Somogy	-	1	1	-	2	-	-	-	1	-
Szabolcs-Sz.-B.	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1
Tolna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vas	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-
Veszprém	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zala	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Összesen	2	15	5	#7	23	1	1	1	1	13
2012. Február	1	26	3	2	28	-	-	3	5	4
Medián 2007-2011	3	22	5	7	15	1	1	1	2	11

2013. Február hó

February 2013.

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(●) Nincs adat - No data available

készült: 2013.03.06.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2013. március 25-31.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül mind a **salmonellosis**, mind a **campylobacteriosis** megbetegedések száma a megelőző héthez képest kismértékben növekedett, a korábbi öt évre jellemző medián értékhez viszonyítva közel a duplájára emelkedett. Mindkét betegség járványügyi helyzete jóval kedvezőtlenebb volt, mint a korábbi évek azonos időszakában. A salmonellosisok harmadát Borsod-Abaúj-Zemplén (17) és Pest (11) megyéből jelentették, a legtöbb campylobacteriosis Budapesten (21) került a nyilvántartásba.

Kevesebb **rotavírus-gastroenteritist** regisztráltak, mint a 12. héten, ismét Vas megyében jelentették a legtöbb megbetegedést. A megbetegedések sporadikusan fordultak elő.

A héten **öt közösségi gastroenteritis-járványról** érkezett jelentés. Területi járvány nem került a nyilvántartásba.

Terület	Közösség	Járvány kezdete	Exponáltak	Betegek	Kórházban ápoltak	Etiológia
			száma			
Győr-M.-S.	kórház	02.15.	35	7 (+2 ürítő)	•	Cl. difficile
Borsod-A.-Z.	kórház	03.16.	70	18	•	folyamatban
Hajdú-B.	idősotthon	03.16.	70	8	0	rotavírus
Budapest	óvoda	03.18.	143	8	0	folyamatban
Borsod-A.-Z.	rendezvény	03.20.	35	25	5	S. Enteritidis

Egy Borsod-Abaúj-Zemplén megyei településen, egy halotti tor alkalmával március 20-23. között **25 fő** betegedett meg, közülük öten kórházi ápolásra szorultak. Tüneteik: hasmenés, hasi fájdalom, láz, hányás, hányinger. A betegek székletmintájának mikrobiológiai vizsgálata **S. Enteritidis** kóroki szerepét igazolta. Egy étteremből a családi rendezvényre 9 órakor szállították a hidegkonyhai készítményeket, melyek részére a családi háznál a délutáni fogyasztásig nem biztosítottak megfelelő hűtést. A járványügyi vizsgálat egyéb eredményei is a hidegtálak közvetítő szerepét támasztják alá. A statisztikai elemző vizsgálat még folyamatban van. A területileg illetékes élelmiszerlánc-biztonsági hatóság munkatársai már nem találtak mintát az előállítónál élelmiszer-vizsgálat céljára.

A 13. héten **légtúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** bejelentések száma ötödével csökkent, a **varicella** megbetegedéseké jelentős mértékben (42%) emelkedett az előző hetihez viszonyítva. A skarlát járványügyi helyzete kedvezőbb volt, a bányahimlő epidemiológiai helyzete kedvezőtlenebbnek bizonyult, mint a korábbi évek azonos időszakában. Védőoltással megelőzhető megbetegedés gyanújáról a héten nem érkezett jelentés.

Az **idegrendszeri fertőző megbetegedések** közül öt **meningitis purulenta** megbetegedést regisztráltak, közülük két megbetegedést **pneumococcus** okozott.

A héten 15 új **keratoconjunctivitis epidemica** megbetegedést regisztráltak Baranya megyében, ami a 2012. december elején kezdődött járvány újabb fellángolását jelzi. Márciusban egy ambuláns beteget vizsgáltak a szemészeti ügyeleten, majd további megbetegedéseket észleltek, részben a kórházban ápolott betegek, részben a dolgozók (1 orvos, 2 nővér) körében.

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

13/2013. sz. heti jelentés (weekly report)

(2013.03.25.-2013.03.31.)

Betegség Disease	13. hét (week)			1 - 13. hét (week)		
	2013.03.25 - 2013.03.31	2012.03.26 -2012.04.01	Medián 2007-2011	2013.	2012.	Medián 2007-2011
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	-	-	* 1	-	-
Salmonellosis	80	40	43	954	648	801
Dysenteria	1	-	1	20	7	15
Patogen E. coli	1	-	●	10	15	●
Campylobacteriosis	122	74	65	# 1406	# 978	937
Yersiniosis	4	1	1	31	24	21
Rotavírus-gastroenteritis ¹	64	76	●	706	1559	●
Hepatitis infectiosa	29	8	5	# 306	105	98
AIDS	1	2	-	16	2	7
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	2	-	6	6	1
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	3	1	5
Scarlatina	67	62	90	831	1210	1103
Morbilli	-	-	-	2	# 8	-
Rubeola	-	1	-	2	3	4
Parotitis epidemica	-	1	2	8	13	23
Varicella	1592	1006	1314	14283	#13891	16087
Legionellosis	2	2	-	7	12	8
Meningitis purulenta	5	6	5	81	# 100	75
Meningitis serosa	-	2	1	16	13	16
Encephalitis infectiosa	-	4	2	19	19	21
Creutzfeldt-J. betegség	-	1	-	2	9	8
Lyme-kór	2	2	4	80	99	68
Listeriosis	1	-	-	3	3	3
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	2	4	2
Ornithosis	1	-	-	5	9	2
Q-láz	1	-	-	15	13	4
Tularemia	-	-	-	3	7	6
Tetanus	-	-	-	1	1	1
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	-	-	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	2	1	●
Malária	-	-	-	-	-	2
Toxoplasmosis	-	2	3	21	26	32

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

¹ laboratóriumi vizsgálattal igazolt megbetegedések

A statisztika készítés ideje: 2013. 04.02.

EMBERI ERŐRRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

13/2013. sz. heti jelentés (weekly report)

(2013.03.25.-2013.03.31.)

Terrület Territory	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavírus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme- kór
Budapest	7	21	6	13	10	130	-	1	-	-	-
Baranya	2	9	1	-	3	110	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	2	3	2	-	-	12	-	-	-	-	-
Békés	8	8	3	-	5	50	-	1	-	-	-
Borsod-A.-Z.	17	4	1	-	-	107	-	-	-	-	-
Csongrád	7	13	1	-	15	8	-	-	-	-	-
Fejér	-	6	1	1	2	10	-	-	-	-	-
Győr-M.-S.	3	5	8	-	2	38	-	1	-	-	-
Hajdú-Bihar	-	8	3	1	4	180	-	-	-	-	-
Heves	-	1	-	-	-	42	-	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	-	-	2	2	-	90	-	-	-	-	-
Komárom-E.	8	12	-	1	3	46	-	-	-	-	-
Nógrád	1	4	1	-	-	23	-	-	-	-	-
Pest	11	5	6	4	16	331	-	-	-	-	1
Somogy	3	2	5	3	-	96	-	-	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	4	8	5	2	2	113	-	1	-	-	-
Tolna	1	3	4	-	2	119	-	-	-	-	-
Vas	3	5	12	1	-	32	-	1	-	-	-
Veszprém	2	5	-	-	3	49	-	-	-	-	-
Zala	1	-	3	1	-	6	-	-	-	-	1
Összesen (total)	80	122	64	29	67	1592	-	5	-	-	2
Előző hét (previous week)	71	#114	77	18	81	1123	-	3	1	1	4

(+) Előzetes, részben tisztított adatok – Preliminary, partly corrected figures

A statisztika készítés ideje: 2013. 04.02.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:
Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)